

(НИН, 02.04.2009)

Изгледало је као нека сцена из авангардне позоришне представе са Битефа – министар чита закон о државним симболима, педесетак посланика у мајицама са ликом хашког затвореника стоји и скандира “Живела Србија” и “Пословник, пословник”, председавајућа тронутим гласом чита имена стојећих посланика и изриче им меру удаљавања из Скупштине, они се не удаљавају већ још гласније скандирају мајци Србији. Представа се затим прекида. Публици се у холу објашњава шта су заправо видели, а о наставку ће већ бити обавештени преко медија.

Нови скандал се догодио приликом усељења посланика у Дом народне скупштине, који својим изгледом личи на парламенте озбиљнијих европских земаља. Било је ту доста симболике, могућности за слање лепих, благо спинованих порука земљи у кризи – Скупштина више не заседа у подруму сиве соцреалистичке зграде, сели се у здање у којем су се одржавале седнице Скупштине веће и озбиљније државе, разматра се закон о државним симболима, грбу, застави, химни. Онда се догодио скандал око драматичног државног питања – ко ће где седети. Низ простаклука, галама, казне. И прекид.

Историчари ће већ рећи да је српски парламентаризам дуга, тужна прича у којој су се правили само кратки предаси, када је власт уважавала опозицију, а и власт и опозиција саму идеју парламентаризма. Политички аналитичари, који у међувремену нису заточени у неком од управних одбора или агенција, рећи ће да је по демократску власт веома лоше што Скупштина осам и по година после пада Милошевића сваким даном делује недостојније, примитивније и бесмисленије. Као да је то једино место у Србији у којем је људима забрањено да се понашају парламентарно.

Крајем прошле године, радикали су заоштравањем наступа, инцидентима и опструкцијама успели да зауставе пад рејтинга и благо га побољшају, због чега су

можда закључили да би са таквим наступом ваљало наставити. Они ће највероватније бити сурово кажњени на следећим изборима, али њихова непоколебљива аутодеструкција никако не би требало да радује власт, која 1. априла 2009. године од силних, блиставих изборних обећања као једини успех може убележити распад опозиције и дисциплиновање медија. Парламент је са лакоћом постао главна мета свих напада медијских лавова и невладиних режимских активиста и убрзо постао нека врста сабирног центра за све алибије садашње власти. Због њега не улазимо у Европу, јер се не усвајају закони без којих не можемо да се приближимо Бриселу, посланици толико троше да сада морамо да уводимо порез солидарности или се суочимо са љутитим ММФ-ом, инвеститори цупкају на Хоргошу и чекају да им посланици омогуће рад у Србији.

Скупштина ће наредних дана и недеља радити без највеће опозиционе странке, па треба очекивати да и Србији изненада крене, а ако крене, можда би требало размислити о избацивању примитивне опозиције на дужи период, бар док не уђемо у Европску унију. Оваква цинична запажања о парламенту углавном настају на ставу овдашњих модерних, реформистичких политичара да је парламент брана европској будућности, али и на неком, недефинисаном али присутном осећању да заправо у Србији више нема никаквог политичког програма, система, идеологије. Са пиплметрима у глави и истраживачима јавног мњења у спаваћим собама, све лидере у Србији таласи бацају између Европе и Русије, Косова и Камерона Мантера, социјалне одговорности и тврде либералне економије, раскида са Милошевићем и оживљавањем истог. А истраживање им на крају каже која ће се политика те недеље носити.

Денунцирање парламента, као неко опште место у политичкој реторици за сезону зима-лето 2009, може да послужи као нека врста тампона између социјално одговорне владе и кризе која се већ ваља српским улицама, али је јако лоше ако се на Андрићевом венцу или у Немањиној улици помисли да се у Србији може направити неко ефикасно демократско друштво без парламента. Иако то делује нереално, скандали, свађе па и туче се дешавају и у парламентима најужорнијих демократија, али се тамо још није јавио неки ум који би правио демократски парламент без опозиције јер су, из неких разлога, уверени да једино грађани или власници бирачких листића имају право да награде или казне њихове заступнике.

По логици овдашњих бранитеља демократије од примитивне Скупштине, одавно је требало рушити италијански парламент јер је тамо знаменита порно-звезда Ћићолина била депутат. Чувена је анегдота из британског парламента који је током Другог светског рата, иако ни ваљани подрум за заштиту од бомби није имао, наставио да води дебате као и пре рата. Опозициони посланици су тако питали Винстона Черчила шта је влада подузела да спречи да ајкуле поједу британске пилоте чији авиони буду оборени.

Скупштина као алиби

Пише: Батић Бачевић
петак, 03 април 2009 18:10

Черчил је одговорио да у мере није сигуран, али да је влада Њеног величанства у начелу против ајкула.

Није још познато какав је став власти и опозиције о ајкулама, али је извесно да су парламенти без скандала, примитивних полемика, драматичних сукоба, постојали само у једној врсти друштва. Диктаторском. Тешко је схватити да се само у прошлој години у Скупштини Србији догодило више инцидената него у свим скупштинским сазивима друга Тита, Јосифа Висарионовича или, да будемо модернији, Ким Џонг Ила, још нам је теже када гледамо колико времена, енергије и новца бесмислено троше наши изабраници, али то јесте једно од основних правила демократије. Она уме да буде спора, ужасно неефикасна, у њој и највећи примитивци имају иста права као патријарх, има ту много свађа, неопеваног простаклука и често вам се чини да нико у вашој околини није заслужио да има такву скупштину. А има само једну добру страну – може слободно и без икаквих последица да се мења.